

Komunikat prasowy

Narodowej Agencji Programu Erasmus+

Pod szyldem Erasmus+ skupione zostały działania prowadzone dotychczas w ramach programów „Uczenie się przez całe życie” (Comenius, Erasmus, Grundtvig, Leonardo da Vinci) oraz „Młodzież w działaniu”. Programy te skierowane były do bardzo różnych grup odbiorców, m.in. dzieci w wieku przedszkolnym, młodzieży szkolnej, studentów, nauczycieli czy też seniorów. Przez ostatnie lata wszystkie programy edukacyjne UE cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem. W ubiegłym roku dobiegł końca okres budżetowy Unii (2007-2013), na który zostały zatwierdzone do realizacji. Zachodzące zmiany, m.in. na europejskim rynku pracy, spowodowały, że konieczne stało się także dostosowanie podejmowanych działań edukacyjnych do zmieniającej się rzeczywistości.

„Uczenie się przez całe życie”

Program „Uczenie się przez całe życie” wdrażany był z sukcesem od 2007 r. na mocy decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 listopada 2006 r. W 2013 roku jego budżet dla Polski wyniósł ponad 93 mln euro. „Uczenie się przez całe życie” składało się z wymienionych poniżej pięciu programów sektorowych, których dotychczasowi beneficjenci nie powinni się jednak martwić. Start Erasmus+ to dla nich szansa na podjęcie nowych wyzwań.

Comenius

Polska rozpoczęła realizację programu Comenius w 1998 roku. Jego celem było podniesienie poziomu oświaty w państwach członkowskich i nadanie jej europejskiego wymiaru. Comenius pomagał uczniom i nauczycielom w zdobywaniu oraz doskonaleniu umiejętności

Program Comenius w Polsce dofinansował

**ok. 115 tys.
mobilności**

(wyjazdów zagranicznych mających na celu pracę nad projektem lub podnoszenie kwalifikacji zawodowych) uczniów, nauczycieli i przedstawicieli władz oświatowych w ramach projektów instytucjonalnych i wyjazdów indywidualnych. Wśród tej grupy znalazło się 1137 uczestników Asystentury Comeniusa – przyszłych nauczycieli zdobywających pierwsze doświadczenia pedagogiczne w szkołach europejskich.

i kompetencji, które – w przypadku nauczycieli – umożliwiały im rozwój i efektywne uczestnictwo w życiu zawodowym. Program przyczyniał się do wyrównywania szans edukacyjnych, ponieważ średnio 25 proc. szkół i przedszkoli w nim uczestniczących to placówki znajdujące się w gminach wiejskich lub miejsko-wiejskich. W ramach programu w Polsce dofinansowano ponad 115 tys. mobilności. Zainteresowanie programem z roku na rok było większe. Dla porównania – w 2009 roku w programie złożono 2850, a w roku ubiegłym było ich już ponad 4800. Budżet Comeniusa dla Polski w ubiegłym roku wyniósł ponad 14 mln euro, czyli ok. 2 mln więcej niż w 2009 r. Trzy lata temu w ramach programu wprowadzono samodzielne wyjazdy do zagranicznej szkoły uczniów, którzy skończyli 14 lat. Za granicą uczniowie spędzali od 3 do 10 miesięcy. W 2013 r. zakontraktowano umowy dla 40 nastolatków.

W ramach programu Erasmus+ ciekawą propozycję dla osób, zainteresowanych dotychczasową ofertą Comeniusa, stanowią „Partnerstwa strategiczne” (akcja 2). Podejmowane działania będą polegały na współpracy między szkołami, a ich celem będzie rozwój programów nauczania, wzmocnienie europejskiego wymiaru edukacji, rozwijanie podstawowych kompetencji życiowych, walka z przemocą w szkołach, rozwój umiejętności językowych i świadomości międzykulturowej. Nie powinni się również martwić uczniowie, którzy chcą wyjechać do zagranicznej szkoły. W ramach współpracy szkół nadal będą realizowane wyjazdy uczniów na dłuższe okresy do szkół partnerskich.

Komunikat prasowy

Narodowej Agencji Programu Erasmus+

Projekty Comeniusa pomogły mi w zdobyciu awansu zawodowego, zintegrowaniu całego środowiska szkolnego, w lepszym poznaniu moich uczniów oraz ich rodziców. Dzięki nim nawiązałam współpracę z wieloma instytucjami na terenie mojego miasta. Udział w projektach Comeniusa pomógł mi także w odkryciu wielu umiejętności zawodowych, językowych i organizacyjnych, w przełamaniu stereotypów związanych z innymi kulturami, w przekonaniu uczniów, że warto podróżować, uczyć się języków obcych i zostać obywatelem Europy. Ponadto udało mi się przekonać dyrekcję szkoły, że międzynarodowy wymiar i działalność szkoły na arenie europejskiej to niezwykle istotne aspekty nowoczesnej szkoły oraz codziennej pracy nauczyciela.

Monika Szałwińska, nauczycielka w VIII Liceum Ogólnokształcącym im. Króla Kazimierza Wielkiego w Białymstoku, laureatka konkursu „Lider Comeniusa, Lider w Edukacji”

Erasmus

Erasmus stanowił część programu „Uczenie się przez całe życie” od 2007 r. Wspierał on wymianę studentów i pracowników uczelni oraz współpracę między uczelniami z różnych krajów uczestniczących w programie. Polska uczestniczyła w Erasmusie od 1998 roku.

W ubiegłym roku aktywny udział w programie brało ponad 260 polskich uczelni publicznych i niepublicznych. Łączna kwota wykorzystana w programie przez Polskę w roku 2012/13 wyniosła ok. 47,5 mln euro. Dla porównania – w budżecie programu Erasmus na rok akademicki 2007/08 ogółem w Europie zaplanowano nieco ponad 372 mln euro. Polska otrzymała wówczas ok. 32 mln euro. Od 2010 rosło zainteresowanie zagranicznymi stażami i praktykami. Młode osoby zaczęły rozumieć, że praca, podjęta w czasie nauki, może zwiększyć szanse na zatrudnienie po skończeniu szkoły.

W roku 2009/2010 liczba polskich studentów, którzy skorzystali z wyjazdów na staże czy praktyki wzrosła w stosunku do roku poprzedniego aż o połowę – do ponad 2400 osób. W tym czasie na studia do wybranych europejskich krajów wyjechało 14 021 osób, o 4,5 proc. więcej niż w roku poprzednim. W ubiegłym roku akademickim na zagraniczne studia zdecydowało się ok. 12 tys. stypendystów. Zagraniczne praktyki wybrało już ponad 4 tys. osób.

Koniec Erasmusu nie oznacza jednak braku możliwości wyjechania na studia lub praktyki do innego kraju. Odpowiednikiem dotychczasowych projektów związanych z mobilnością będzie akcja 1. „Mobilność edukacyjna”, w ramach której studenci i uczniowie będą mogli uczyć się w instytucji partnerskiej, odbywać staż lub zdobywać doświadczenia jako uczeń, asystent lub praktykant za granicą. Nowością jest to, że studenci wyjeżdżający na studia magisterskie do innego kraju będą mogli skorzystać (od roku 2015/2016) z nowego systemu pożyczek, uruchamianego przez Europejski Fundusz Inwestycyjny (pożyczka w kwocie do 12 tys. euro w przypadku studiów rocznych, lub 18 tys. euro przy studiach dwuletnich). Komisja Europejska planuje, iż rocznie z tego systemu będzie mogło skorzystać ok. 200 tys. studentów studiów magisterskich. Co istotne, studenci, którzy skorzystali już ze stypendium w ramach programu Erasmus, będą mogli uczestniczyć w programie Erasmus+.

Budżet programu Erasmus w 2013 r.
wyniósł prawie

50 mln euro

To 12-krotnie więcej niż dysponowała Polska rozpoczynając realizację programu w 1998 r.

Dziś kwotą 3,7 mln euro (porównywalną do budżetu dla całej Polski w pierwszym roku działania programu) dysponuje rocznie Uniwersytet Warszawski wysyłający za granicę w ramach programu największą liczbę studentów i pracowników akademickich.

Komunikat prasowy

Narodowej Agencji Programu Erasmus+

Piotr Franciszkowski to absolwent ekonomii Uniwersytetu Szczecińskiego i Fachhochschule Dortmund w Niemczech, gdzie spędził stypendium finansowane z programu Erasmus (1999/2000) oraz obronił pracę magisterską. Obecnie jest prezesem zarządu polskiego przedstawicielstwa niemieckiej spółki.

Grundtvig

Program Grundtvig został ustanowiony w 2000 r. Wspierał uczenie się tych grup dorosłych, które wymagają szczególnego wsparcia, mają specjalne potrzeby edukacyjne i są zagrożone wykluczeniem społecznym, jak np. osoby niepełnosprawne, seniorzy, mieszkańcy terenów wiejskich, więźniowie czy osoby z rodzin dysfunkcyjnych. W latach 2001-2013 z mobilności zagranicznych w ramach programu Grundtvig skorzystało 15 tys. dorosłych. Wraz z rozwojem programu wzrastał też jego budżet i liczba zaakceptowanych wniosków. W 2013 roku przy budżecie 3,3 mln euro (w 2009 roku budżet dla Polski wyniósł ok. 2,5 mln euro) wpłynęło ponad 1000 wniosków (w 2009 r. – 619). Jeśli chodzi o liczbę aplikacji zaakceptowanych w tym programie Polska w ostatnich latach plasowała się w czołówce UE.

15 tys. dorosłych

słuchaczy i przedstawicieli kadry edukacyjnej dorosłych skorzystało w latach 2001-2013 z mobilności edukacyjnych w ramach programu Grundtvig.

Program Erasmus+ również będzie wspierał podobne działania. Pojawia się jednak nowe możliwości. Zamiast dotychczasowych siedmiu akcji z odrębnymi założeniami i procedurami są tylko dwie. Pierwsza obejmuje 1-2-letnie projekty mobilności kadry. Wnioskująca organizacja lub konsorcjum polskich organizacji może tu zaplanować dla swoich pracowników wyjazdy edukacyjne różnego rodzaju (zagraniczne kursy, pobyty typu *job shadowing* oraz w celu prowadzenia zajęć dla słuchaczy lub kadry). Druga akcja obejmuje 2-3-letnie projekty realizowane we współpracy z innymi organizacjami w Europie. Program Erasmus+ to także prostsza struktura i dogodne warunki dofinansowania.

W Warszawie Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym zrealizowało projekt „Sounds and Voices”(od 1 sierpnia 2011 r. do 31 lipca 2013 r.). Uczestnicy programu prowadzili audycje w radiu internetowym, dzięki czemu rozwijali swoje kompetencje społeczne, czyli umiejętność wypowiadania się, komunikowania z innymi oraz formułowania własnych opinii.

Leonardo da Vinci

400 obiektów

turystycznych w Europie zostało przebadanych przez uczniów Zespołu Szkół w Bobowej pod względem ich dostępności dla osób niepełnosprawnych w ramach projektu partnerskiego finansowanego z programu Leonardo da Vinci.

Program Leonardo da Vinci realizowany był w Polsce od 1 stycznia 2007 r. Wspierał on kształcenie i szkolenie zawodowe, promując mobilności pracowników na europejskim rynku pracy oraz wdrażanie nowych rozwiązań edukacyjnych służących podnoszeniu kwalifikacji zawodowych. Od 2007 roku z programem wyjechało za granicę 29 500 osób. W 2013 r. jego budżet dla Polski sięgnął 24,7 mln euro. Dla porównania – dofinansowanie przyznane w progra-

mie w 2009 roku wyniosło 16,2 mln euro. Z roku na rok wzrasta także liczba wniosków składanych w Leonardo da Vinci oraz znacząco poprawia się ich jakość realizowanych pro-

Komunikat prasowy

Narodowej Agencji Programu Erasmus+

jektów. W 2009 wpłynęło ich zaledwie 553, podczas gdy w roku ubiegłym było ich już ponad 1000. Znaczący postęp, jeśli chodzi o poziom merytoryczny nadsyłanych aplikacji, widoczny był od 2010 roku.

Dla osób, które zainteresowane są zagranicznymi wyjazdami w celu odbycia zawodowego szkolenia, również została przygotowana specjalna oferta w ramach programu Erasmus+.

W ramach akcji 1 „Mobilność edukacyjna” można organizować staże lub praktyki zawodowe w zagranicznych firmach bądź innych organizacjach. Do wnioskowania w nowym programie zaproszono m.in. szkoły zawodowe, ośrodki kształcenia i szkolenia zawodowego oraz organizacje pracujące z młodzieżą. Możliwe są także wyjazdy kadry odpowiedzialnej za kształcenie i szkolenie zawodowe (czyli nauczycieli zawodu, instruktorów i kierowników praktyk, doradców zawodowych, kadry zarządzającej instytucjami szkolnictwa zawodowego). Program Erasmus+ oferuje jednak więcej możliwości. Kadra może wyjeżdżać w celu: odbycia staży w przedsiębiorstwach, prowadzenia zajęć, lub realizacji praktyk typu *job shadowing* w instytucjach szkolenia zawodowego.

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 w Chojnie od 1 lipca 2010 r. do 30 października 2011 r. realizował program „Staż hotelarzy”. Dzięki niemu uczniowie mieli możliwość odbycia czterotygodniowych zagranicznych praktyk, w angielskich i niemieckich hotelach.

„Młodzież w działaniu”

Program „Młodzież w działaniu” został powołany do życia 15 listopada 2006 r. W Polsce realizowany był w latach 2007-2013. To program Unii Europejskiej, dzięki któremu młodzi ludzie w wieku 13-30 lat mogli realizować swoje pasje, rozwijać umiejętności i zdobywać nowe doświadczenia. Program adresowany był również do osób pracujących z młodzieżą oraz organizacji działających na jej rzecz.

Rocznie z programu „Młodzież w działaniu” korzystało w Polsce

16 tys.
młodych ludzi

Był to drugi najlepszy wynik w Europie.

Program „Młodzież w działaniu” wspierał finansowo oraz merytorycznie przedsięwzięcia realizowane poza szkołą i uczelnią. Tym samym był jedynym programem wspierającym edukację pozaformalną. Szczególny nacisk położony został na uczestnictwo w programie młodzieży z mniejszymi szansami, czyli tej, która ze względów społecznych, geograficznych, zdrowotnych czy ekonomicznych ma utrudniony dostęp do informacji, edukacji i kultury.

Łączny budżet programu na siedem lat (2007-2013) wyniósł 885 milionów euro. Tylko w 2013 roku dofinansowano w Polsce 757 projektów, na co przeznaczono ok. 10,3 mln euro. Zainteresowanie „Młodzieżą

w działaniu” od lat nie słabło. Każdego roku do FRSE wpływało 1,2-1,3 tys. wniosków składanych w programie. Rocznie z „Młodzieży w działaniu” w Polsce korzystało 16 tys. młodych ludzi. To drugi najlepszy wynik w Europie.

Program „Młodzież w działaniu” dofinansowywał działania młodych ludzi w ramach pięciu akcji:

Akcja 1. Młodzież dla Europy

Obejmowała: Akcję 1.1 Wymiana Młodzieży, Akcję 1.2 Inicjatywy Młodzieżowe oraz Akcję 1.3 Młodzież w Demokracji. Celem projektów realizowanych w ramach Akcji 1. było zachęcenie młodych ludzi do budowania świadomego i aktywnego obywatelstwa oraz rozwijania pasji i kreatywności. Aby to osiągnąć, młode osoby uczestniczyły w wymianach młodzieży z różnych krajów, inicjatywach czy projektach skupionych wokół zagadnień związanych z demokracją.

Komunikat prasowy

Narodowej Agencji Programu Erasmus+

Na przełomie sierpnia i października 2012 roku 10-osobowe grupy z Niemiec, Czech i Polski uczestniczyły w wymianie młodzieżowej, podczas której uczyły się technik teatru ruchu oraz pracowały nad przedstawieniem w ramach projektu Laboratorium Otwartej Sztuki. Dzięki przedsięwzięciu zatytułowanemu Medialna Strefa Młodzieży od maja do końca sierpnia 2012 roku międzynarodowa grupa młodzieży badała media, brała udział w warsztatach, a nawet wcielała się w rolę prezenterów w greckiej telewizji TVS.

Akcja 2. Wolontariat Europejski

European Voluntary Service (EVS) to Akcja umożliwiająca wolontariuszowi lub grupie wolontariuszy podjęcie pracy społecznej we wszystkich Krajach Programu i Sąsiedzkich Krajach Partnerskich. EVS powstał po to, by wolontariusze mogli zdobywać kompetencje i umiejętności wpływające na ich rozwój osobisty i zawodowy przez doświadczenia związane z edukacją pozaformalną.

Od 1 maja 2012 r. do 1 maja 2014 r. w Gdańsku przebywa grupa wolontariuszy z Danii, Francji, Ukrainy, Hiszpanii, Rumunii i Wielkiej Brytanii, którzy w ramach projektu Fundacji „Sprawni Inaczej” uczestniczą w warsztatach kulinarnych, sportowych, muzycznych czy malarskich wraz z niepełnosprawnymi osobami.

Akcja 3. Młodzież w Świecie

W ramach Akcji promowano i dofinansowywano współpracę między młodzieżą z Krajów Programu i z Sąsiedzkich Krajów Partnerskich (Europy Południowo Wschodniej – Bałkany, Europy Wschodniej i Kaukazu oraz Krajów Basenu Morza Śródziemnego). Dzięki Akcji realizowano wymiany młodzieżowe, co umożliwiało młodym ludziom poznanie kultury i obyczajów innych krajów, a dzięki działaniom wspierającym (Szkolenie i Tworzenie Sieci) rozwijać współpracę i partnerstwo, wymianę praktyk i doświadczeń w pracy z młodymi ludźmi.

W czerwcu 2011 roku w Olsztynie zrealizowano projekt „Folk Dizzy”. Uczestniczyły w nim zespoły muzyczne z Polski, Białorusi, Francji, Turcji oraz Białorusi, które połączyły warsztaty muzyczne z zajęciami na temat wartości leżących u podstaw Unii Europejskiej.

Akcja 4. Systemy wsparcia młodzieży

Akcja 4. pozwalała na promocję dobrych praktyk, doświadczeń, kompetencji oraz na współpracę i szkolenie w zakresie pracy z młodzieżą w Europie. Akcja 4.3 Szkolenie i tworzenie sieci umożliwiało natomiast realizację nowatorskich projektów, współpracę pomiędzy organizacjami i instytucjami oraz pozwalała przygotować projekty w ramach wszystkich akcji programu „Młodzież w działaniu”.

W lipcu 2011 r. w św. Katarzynie k. Kielc odbyło się szkolenie „Liderzy w budowie”. Celem uczestników było wypracowanie metod, które pozwoliłyby na efektywniejsze szkolenie liderów. Oprócz Polski w projekt zaangażowała się Rumunia, Bułgaria oraz Łotwa.

Akcja 5. Wsparcie europejskiej współpracy w zakresie problematyki i działań młodzieżowych

Dzięki projektom Akcji 5. młodzież realizowała projekty wspierające dialog pomiędzy młodymi ludźmi a osobami odpowiedzialnymi za tworzenie polityki młodzieżowej w Europie. Takie inicjatywy nie tylko dawały młodzieży prawo głosu, ale również wspierały współpracę z organizacjami międzynarodowymi zajmującymi się sprawami młodych ludzi.

Komunikat prasowy

Narodowej Agencji Programu Erasmus+

W Tarnowie od 1 czerwca do 31 grudnia 2012 r. realizowany był projekt „Jestem młody. Chcę mieć wpływ!”. W tym czasie odbywały się dyskusje młodych działaczy m.in. na temat pozycji młodzieży we współczesnym świecie.

„Młodzież w działaniu” również jest kontynuowana w ramach nowego programu Erasmus+. Młodzi ludzie nadal mogą wyjeżdżać na wolontariat. Co ważne, funduszy na ten cel jest więcej niż dotychczas. Dzięki czemu z tej oferty będzie mogło skorzystać nawet 500 tys. młodych osób. Wolontariat będzie dofinansowywany w ramach akcji 1, podobnie jak wymiana młodzieży, a także szkolenia i tworzenie sieci. Osoby, które angażowały się w Międzynarodowe Inicjatywy Młodzieżowe, powinny natomiast zwrócić uwagę na „Partnerstwa strategiczne” (akcja 2), które umożliwiają międzynarodową współpracę pomiędzy organizacjami z różnych środowisk (np. organizacja młodzieżowa i muzeum). W ramach akcji 3. nadal dofinansowywane są działania związane z rozwojem polityki młodzieżowej. Projekty w tym obszarze mogą być realizowane zarówno na poziomie krajowym, jak i międzynarodowym. Dodatkową zaletę programu Erasmus+ stanowi uproszczenie zasad finansowania, co w praktyce oznacza łatwiejsze zarządzanie budżetem i rozliczanie zrealizowanych projektów.

Więcej informacji: www.erasmusplus.org.pl
Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji | media@frse.org.pl | tel. 22 463 11 73